

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 20-го Июня. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 20-go Czerwca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 15-го Июня.

Высочайшій Рескриптъ

Ея Императорскаго Величества,

данный на имя Г-жи Председательницы С. Петербургскаго Совѣта Дѣтскихъ Приютовъ, Графини Ю. П. Строгановой.

Графиня Юлія Петровна! Совершившееся въ 16 день сего Мая десятилѣтіе учрежденія въ сей столицѣ Дѣтскихъ Приютовъ, ознаменованное дѣятельнымъ и ревностнымъ участіемъ вашимъ въ успѣхамъ заведеній столь полезныхъ, доставляетъ Мнѣ пріятный случай изъявить вамъ искреннюю благодарность Мою за постоянные труды, посвящаемые вами съ истинно-Христіанскою любовію къ ближнему на усовершеніе и умноженіе сихъ убѣжищъ для дѣтей и сиротъ, исторгнутыхъ отъ бѣдствій нищеты и порока. Я убѣждена, что для души вашей нѣтъ большей награды, какъ наслажденіе, которое приносятъ добрыя дѣла ваши; но Я за удовольствіе поставлю Себѣ удостовѣрить васъ въ Моей совершенной признательности за всѣ попеченія ваши о благѣ сихъ заведеній, пребывавъ вамъ навсегда доброжелательною.

На подлинномъ Собственною Ея Императорскаго Величества рукою подписано:

АЛЕКСАНДРА.

С. Петербургъ,
18-го Мая 1847 года.

Государь Императоръ, въ 7-й день Мая, Высочайше повелѣть соизволилъ: тѣмъ нижнимъ чинамъ изъ Польскихъ пѣльныхъ, которые отличать себя особеннымъ усердіемъ къ службѣ и хорошимъ поведеніемъ, зачитать въ срокъ 25-ти-лѣтней выслуги время, проведенное ими въ арестантскихъ ротахъ и на работахъ по Московскому шоссе.

По случаю накопившагося вновь въ кладовыхъ Экспедиціи Кредитныхъ билетовъ фонда звонкой монеты, съ Высочайшаго соизволенія, сдѣлано было распоряженіе о перевозкѣ золотой монеты и слитковъ серебра, всего на 12,650,054 р. 72 к. сер., въ запасную кладовую, въ С. Петербургской Крѣпости состоящую.

Въ назначенный для сего день, 20-го Мая, Г. Государственный Контроллеръ, въ присутствіи Министра Финансовъ объявилъ собравшимся въ Экспеди-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 15-go Czerwca.

NAJWYŻSZY RESKRYPT

JEJ CESARSKIEJ MOŚCI.

do Prezydującej w Radzie Petersburgskiej Przytułków dla Dzieci, Hrabiny J. Stroganowej.

Hrabino Julio córko Piotra! Upłynione w dniu 16-m Maja roku bieżącego dziesięciolecie od zaprowadzenia w téjstolicy Przytułków dla Dzieci, odznaczone czynnym i gorliwym udziałem waszym w postępach zakładów tak pożytecznych, nastęrcza Mi przyjemną sposobność oświadczenia wam szczerzej wdzięczności Mojej za ciągle trudy, poświęcane przez was z prawdziwie Chrześcijańską miłością bliźniego ku udoskonaleniu i pomnożeniu tych przytułków dla dzieci i sierot, wyrwanych z ucisku nędzy i moralnego zepsucia. Przekonana jestem, że dla duszy waszej nie ma większej nagrody nad pociechę, którą przynoszą dobre wasze czyny; wszelako miło Mi jest zapewnić was o Mojej zupełnej wdzięczności za wszystkie starania wasze o dobro tych zakładów, pozostając dla was na zawsze życzliwą.

Na oryginalie Własną JEJ CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

ALEXANDRA.

St. Petersburg,
18-go Maja 1847 roku.

Jego CESARSKA MOŚĆ, w dniu 7-m Maja r. b. Najwyżej rozkazać raczył: aby żołnierzom z jeńców Polskich, którzy się odznaczają szczególną gorliwością w służbie i dobrem prowadzeniem się, policzać do terminu 25-letniej wysługi czas, w przeciągu którego znajdowali się w kompaniach poprawczych i na robotach przy szosie Moskiewskiem.

Z powodu nagromadzenia się znowu w skarbcach Ekspedytury Biletów Kredytowych funduszu monety brzęczącej, z Najwyższego zezwolenia wydane było rozporządzenie, względem przewiezienia monety złotej i sztabek srebra, w ogóle na 12,650,054 rub. 72 kop. sr., do skarbcu zapasowego, znajdującego się w twierdzy St. Petersburgskiej.

W wyznaczonym na to dniu 20-m Maja, P. Kontroler Państwa, w obec Ministra Skarbu, oświadczył zgrom-

дин Кредитныхъ Билетовъ членамъ Совѣта Кредитныхъ Установленій и депутатамъ отъ биржевого купечества и иностранныхъ гостей, какъ о томъ, что хранящіеся въ С. Петербургской Крѣпости фондъ въ звонкой монетѣ и драгоценныхъ металахъ, подъ наблюдениемъ ихъ прежде туда перевезенный, останется донинѣ неприкосновеннымъ, такъ и о предстоящей перевозкѣ вновь накопившагося въ послѣдствіи фонда, и пригласилъ ихъ, по прежнимъ примѣрамъ, приступить къ повѣркѣ назначеннаго къ тому количества золотой монеты и слитковъ.

По произведеніи таковой повѣрки, причемъ золотая монета и слитки серебра оказались въ объявленномъ выше количествѣ, приступлено, при тѣхъ же лицахъ, къ самой перевозкѣ, которая и совершена въ тотъ же день, подъ прикрытіемъ особо назначеннаго, при двухъ штабъ-офицерахъ, воинскаго пѣшаго и коннаго конвоя.

По окончаніи оной, Совѣтъ Кредитныхъ Установленій въ полномъ собраніи его членовъ, подъ председательствомъ Генерала отъ Кавалеріи, Генераль-Адъютанта Графа Василья Васильевича *Левашова*, при бытности Комеданта С. Петербургской Петропавловской Крѣпости, Генерала отъ Инфантеріи Ивана Никитича *Скобелева* и тѣхъ же депутатовъ отъ биржевого купечества, произвелъ освидѣтельствованіе перевезеннаго въ запасную кладовую въ крѣпости капитала, и удостовѣрился, что оный находится въ цѣлости.

Въ слѣдствіе чего составленъ актъ, который утверждёнъ подписью присутствовавшихъ при освидѣствованіи.

Городъ Букарестъ, столица Валахскаго Княжества, имѣлъ несчастье потерять опустошительный пожаръ 23-го минувшаго Марта. Пожаръ вспыхнулъ въ одномъ изъ домовъ, находящихся въ центрѣ города, въ кварталѣ самомъ торговомъ и населенномъ. При дѣйствіи сильнаго вѣтра пламя мгновенно перенеслось на кварталы самые отдаленные, и не смотря на всѣ усилія остановить распространеніе оного, превратило въ пепель гостиницы дворъ, городскую тюрьму, многіе караванъ-сераи, 13 церквей и 1,800 домовъ. Весь убытокъ, причиненный пожаромъ, полагаютъ до четырехъ милліоновъ червонныхъ.

Государь Императоръ, во Всемиловитѣйшемъ вниманіи къ Валахскому народу, состоящему подъ покровительствомъ, Россіи, пожаловавъ 3,000 червонныхъ для облегченія пострадавшихъ отъ пожара жителей, Высочайше повелѣть соизволилъ открыть подписку на пожертвованія по всему Государству, пригласивъ начальниковъ губерній и предводителей дворянства къ сбору приношеній въ пользу погорѣвшихъ жителей Букареста, и доставлять собранныя приношенія въ тамошнее Генеральное Консульство либо непосредственно, или Азіатскій Департаментъ Министерства Иностранныхъ Дѣлъ. Причемъ состоялось также Высочайшее соизволеніе, чтобы въ газетахъ публикуемы были списки лицъ, коими будутъ дѣлаемы пожертвованія, съ означеніемъ пожертвованной суммы.

О исполненіи сей Высочайшей воли сдѣлано распоряженіе со стороны Министерства Внутреннихъ Дѣлъ.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 12 Іюня.

Въ засѣданіи палаты перовъ, происходившемъ третьяго дня, возникли пренія между председателемъ, герцогомъ Броли и маркизомъ Буасси, по поводу предложенія маркиза относительно вопросовъ, которые онъ хотѣлъ представить. Палата отвергла сіи вопросы, которые касались содержанія королевскаго двора.

— Палата депутатовъ окончила вчера пренія о проектѣ закона касательно кредитовъ, требуемыхъ для Алжиріи и приняла сей законъ большинствомъ 321-го голоса противъ 30-ти. Военный министръ взялъ обратно проектъ закона объ устройствѣ земледѣльческихъ лагерей въ колоніи. Засимъ Г. Гизо представилъ президенту бумаги относительно интервенціи въ Португалію.

— Въ *Union Monarchique* утверждаютъ, что всѣ усилія употреблены были къ тому, чтобы возстановить

madzonym w *Expedyturze Biletów Kredytowych* Członkom Rady Instytucji Kredytowych, oraz delegowanym od kupiectwa giełdowego i kupców zagranicznych, tak o tém, że zachowujący się w twierdzy Petersburskiej fundusz w monecie brzącej i drogich metallach, pod czuwaniem ich poprzednio tam przewieziony, pozostaje dotąd nie-
tkniętym, jako i o mającém się skutecznie przewiezieniu nowo-nagromadzonego funduszu, i wezwał ich, podług przyjętego zwyczaju, aby przystąpili do sprawdzenia przeznaczonej na to ilości monety złotych i sztabek.

Po odbyciu takowego sprawdzenia, przyczém moneta złota i sztabki srebra okazały się być w zapowiadanej ilości, przystąpiono, przy tychże osobach, do samego przewiezienia, które się skuteczniało tegoż dnia, pod zastoną umysłu wyznaczonego, przy dwóch Sztab Officerach, konwoju wojskowego, pieszego i konnego.

Po ukończeniu przewiezienia, Rada Instytucji Kredytowych, w całym komplecie swych Członków, pod Prezydencją Jenerała Jazdy, Jenerała Adjutanta Hrabi *Levaszowa*, w przytomności Komendanta twierdzy Petersburskiej św. Piotra i Pawła, Jenerała Piechoty *Skobelewa* i tychże delegowanych od kupiectwa giełdowego, odbyła na nowo rewizyą przewiezionego do skarbcu zapasowego w twierdzy kapitału, i przekonała się, że takowy znajduje się w całości.

W skutek czego sporządzono akt, który stwierdzony został podpisami obecnych przy rewizji.

Miasto Bukarest, stolica Xięstwa Wołoszczyzny, uległo nieszczęściem, okropnemu pożarowi, 23 go Marca r. b. Pożar wszczął się w jednym z domów, leżących w środku miasta, w cyrkule najhandlowiejszym i najлюдniejszym. Z powodu silnego wiatru, ogień w oka mgnie-
niu dosięgnął cyrkulów najdalszych, i pomimo wszelkich ku wstrzymaniu szerzenia się jego usiłowań, obrócił w perzynę dwór gościnny, więzienie miejskie, wiele karawan-serajów, 13 kościołów i 1,800 domów. Całą szkodę, przez pożar zrzadzoną, oceniają na cztery miliony czerw. złotych.

Jego Cesarska Mość, przez Najmłodszy wzgląd na naród Wołoski, zostający pod opieką Rosyi, ofiarowawszy 3,000 czerwonych złotych dla ulgi dotkniętych pożarem mieszkańców, Najwyżej rozkazać raczył, otworzyć składkę dobrowolną w całym Państwie, wezwawszy naczelników Gubernii i Marszałków gubernialnych do zbierania ofiar na korzyść pogorzelców Bukarestskich, i odsyłać zebrane kwoty do naszego tamże Konsulatu Jeneralnego bezpośrednio, lub też przez Departament Azyatycki Ministerstwa spraw zagranicznych. Przytém jeszcze nastąpiło Najwyższe zezwolenie, izby przez gazety ogłaszane były listy osób składających ofiary, wyrażeniem ofiarowanej summy.

Względem wykonania tej woli Najwyższej wydane zostało rozporządzenie ze strony Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Francya.

Paryż, 12 czerwca.

Na onegdajszym posiedzeniu Izby Parów, rozwinęły się żywe rozprawy między prezydującym Xięciem Broglie i Margrabią Boissy, z powodu wniosku Margrabiego względem interpellacji, którą chciał podać. Izba odmówiła w końcu przyjęcia tej interpellacji, która ściągała się do dworu królewskiego.

— Izba Deputowanych ukończyła wczoraj rozprawy nad projektem do prawa o nadzwyczajnych kredytach dla Algierii, i przyjęła go większością głosów 231 przeciw 30. Minister wojny cofnął projekt do prawa o urządzeniu obozów rolniczych. Następnie P. Guizot złożył Prezesowi Izby papiery, dotyczące interwenyi w Portugalii.

— *Union Monarchique* zapewnia, że dokładano wszelkich starań, aby skutecznie porozumienie między panem

соглашение между Г. Жирарденом и министерством, но первый не хотѣлъ согласиться на предложенныя ему условия.

— Парижскій Архіепископъ издалъ брошюру о проекте закона относительно Сенъ-Денискаго капитула, которую желѣлъ раздать депутатамъ. Онъ не одобряетъ сего проекта и надѣется, что ни одинъ священникъ во Франціи также не одобритъ оного. Архіепископъ доказываетъ, что предложенный капитулъ не долженъ быть устраненъ отъ его власти и подчиненъ непосредственно Папѣ.

— Слышно, что правительство отправило въ Тулонъ другое, совершенно противное первому, предписание, которымъ приказывается приостановить отправленіе кораблей въ Португалію.

— По прибытіи французскаго флота, 3-го с. м., въ палмскій портъ, на островѣ Майоркѣ, принцъ Жузевильскій послалъ фрегатъ „Плутоны“ на островокъ Кабреру, на которомъ некогда были заключены и померли Французы, взятые въ плѣнъ въ сраженіи при Байленѣ, — дабы воздать праху ихъ Христіанскій долгъ, по церковному обряду.

— Первый пакетботъ, долженствовавшій выйти изъ Гавра въ Америку 31 Мая, отправленъ будетъ туда 14 Іюня.

— По сплѣ вновь заключенной съ Англіею почтовой конвенціи, письма изъ Лондона получаемы будутъ въ Парижѣ одними сутками раньше прежняго.

— Генералъ Флоресъ прибылъ въ Парижъ.

— Погребеніе маршала Груши происходило третьяго дня, съ большимъ военнымъ парадомъ. Послѣ отпѣванія тѣла въ церкви Дома Инвалидовъ, происходившаго въ присутствіи военнаго министра и находящихся въ Парижѣ генераловъ, погребальная процессія двинулась на кладбище отца Лашеза, гдѣ тѣло предано было землѣ, при нѣсколькихъ рѣчахъ, произнесенныхъ въ честь усопшаго.

— Въ смежныхъ съ французскими владѣніями мароккскихъ провинціяхъ, положеніе дѣлъ получаетъ все болѣе и болѣе грозный видъ, и потому обстоятельство это объясняетъ отправленіе отряда изъ Тлемсена къ мароккской границѣ при Лалла-Магрии. Волненіе умовъ и безпокойство въ самомъ дѣлѣ распространялись между тамошними племенами. Издалъ Абд-эль-Кадеръ прокламацію къ этимъ племенамъ, подстрекая ихъ въ возмущенію противъ мароккскаго императора, — это еще неизвѣстно. Достоверно только, что все народонаселеніе риффской области возстало противъ Мулей-Абдеръ-Рамана, который, какъ кажется, не предпринималъ еще никакихъ мѣръ противъ сей бури.

13 Іюня.

Палата перовъ, выслушавъ во вчерашнемъ засѣданіи министра народнаго просвѣщенія, отпустила предложеніе г-на Флоранса, чтобы врачи раздѣлены были на два разряда.

— Маршалъ Бюжо, по телеграфической депешѣ, вышелъ на берегъ въ Сеттѣ, откуда вскорѣ прибудетъ въ Парижъ.

— Сегодня носились слухи, что должность алжирскаго генералъ-губернатора поручена будетъ генералу Весто, въ случаѣ, если маршалъ Бюжо непремѣнно пожелаетъ оставить политическое поприще. Говорятъ, что одна знатная особа писала къ герцогу Исли, чтобы онъ, предъ отъѣздомъ въ свое имѣніе, заѣхалъ въ Парижъ.

— Говорятъ, что въ Мадридѣ, между Королевою Изабеллою и княземъ Глюксбергомъ возникло недоразумѣніе, какое недавно случилось въ Аѳинахъ между Королемъ Оттономъ и г-мъ Муссуромъ.

— Въ кабинетномъ совѣтѣ состоялось постановленіе отозвать контръ-адмирала Монтаньи-де-ла-Рока, командующаго французскою эскадрою при африканскихъ берегахъ, подѣ начальствомъ коего сѣлъ на мель паровой фрегатъ *Caraipe*, который по приказанію его былъ сожженъ.

— Съ 1-го Января по 1-е Іюня, парижскимъ Трибуналомъ дано 53 разводныхъ, изъ числа коихъ 47 въ слѣдствіе нарушенія супружеской вѣрности.

— Большой wiaduktъ, устроенный чрезъ Нертскую равнину на начатой желѣзной дорогѣ изъ Марсели въ Авиньонъ, обрушился; убытки простираются до 3 милліоновъ франковъ.

Girardin и Министерством, але піерwszy не chciał przystać na podane mu warunki.

— Arcybiskop Paryzki wydał broszurę o projekcie do prawa względem kapituły w St. Denis, i takową pomiędzy Deputowanych rozdać każąc. Rzucił w nią pociski na ten projekt i spodziewa się, że go żaden xiądz we Francyi nie pochwali. Dowodzi, że zamierzona kapituła nie ma prawa usuwać się z pod jego władzy i wprost z Papieżem się znosić.

— Słychać, że rząd przesłał do Tulonu drugi, przeciwny pierwszemu rozkaz, aby już nie posyłać posiłkowych okrętów pod Lizbonę.

— Gdy flota francuzka znajdowała się 3 b. m. w porcie Palma, na wyspie Majorce, wysłał Xiążę Joinville fregatę *Pluton*, na małą wyspę Cabrera, będącą niegdyś więzieniem i grobem Francuzów, którzy się dostali do niewoli w bitwie pod Bajlen, w celu oddania im kościom posługi chrześcijańskiej, według obrzędów kościoła.

— Piérwszy statek pocztowy, który miał z Hawru odpłynąć do Ameryki 31 maja, wyprawiony tamże będzie 14 czerwca.

— Mocą zawartej konwencyi pocztowej z rządem angielskim, listy z Londynu przychodzić będą o 24 godzin wcześniej do Paryża.

— Jenerał Flores przybył do Paryża.

— Pogrzeb Marszałka Grouchy odbył się wczoraj z wielką paradą wojskową. Po żałobnem nabożeństwie w kościele Inwalidów, na którym znajdował się Minister wojny i obecni w Paryżu Jenerałowie, orszak pogrzebowy udał się na cmentarz *Père la Chaise*, gdzie przy pochowaniu zwłok, w kilku mowach oddano hołd zasługom zmarłego.

— W graniczących z posiadłościami francuzkiemi prowincjach Marokańskich, przybierają rzeczy coraz groźniejszą postać, przez co wyjaśnia się też wysłanie kolumny z Tlemsen ku granicy Marokańskiej pod Lalla Magria. Wzburzenie i niespokojność rozszerzyły się rzeczywicie pomiędzy tamecznemi pokoleniami. Czy Abd-el-Kader wydał do tych pokoleń odezwę do powstania przeciw Cesarzowi Marokańskiemu, nie jest jeszcze wprawdzie wiadomem. To tylko pewna, że cała ludność prowincyi Riff jest w powstaniu przeciw Muley Abder-Rhamanowi, który, jak się zdaje, żadnego jeszcze kroku przeciw tej burzy nie przedsięwziął.

Dnia 13 czerwca.

Izba Parów, wysłuchawszy w dniu wczorajszym Ministra oświecenia publicznego, odrzuciła wniosek P. Florens, aby lekarze podzieleni byli na dwie klasy: miejskich i wiejskich.

— Marszałek Bugeaud, według depeszy telegraficznej, wyładował w Cette, zkąd niebawem przybędzie do Paryża.

— Dzisiaj krążyła pogłoska, że Gubernatorstwo Jeneralne Algieryi ma być ofiarowane Jenerałowi Bedeau, w razie gdyby Marszałek Bugeaud koniecznien chciał usunąć się od spraw publicznych. Pewna znakomita osoba miała pisać do Xięcia Isly, aby przed udaniem się do dóbr swoich zjechał do Paryża.

— Mówią, że między Królową Izabellą a Xięciem Glücksberg zaszło podobnego rodzaju nieporozumienie, jako niedawno w Atenach między Królem Ottonem a P. Musurus. Szczegóły jednak nie są wiadome.

— Na radzie gabinetowej postanowionem zostało odwołanie Kontr-Admirała Montagnies de la Roque, który dowodzi eskadrą francuzką przy brzegach Afryki, a pod którego dowództwem parowa fregata *Caraipe* osiadła na mieliźnie i na rozkaz jego podpaloną została.

— Od 1-go stycznia do 1-go czerwca sam Trybunał Cywilny Paryzki dał 53 rozwodów, między którymi 47 w skutku złamania wiary małżeńskiej.

— Wielki wiadukt, zbudowany przez dolinę Nerthe, na rozpoczątej kolei żelaznej z Marsylii do Avignonu, zawalił się. Szkoda wynosi 3 miliony franków.

14 Июня.

Королева Христина прибыла сюда сегодня из Тулона.

— В *Union Monarchique* пишут: „Вчера, в палате только и было речи, что о деле Г. де Жирардена, которое с каждым днем решительно принимается более и более грозные размеры и кончится, может быть, как мы думаем не без основания, действительным политическим переломом. Большое число депутатов, принадлежащих не только к рядам оппозиции, но и к охранительной партии, соглашались, в разных группах, громко провозгласить крайнюю необходимость произвести парламентское следствие над административным положением страны. — Некоторые особы утверждали впрочем, что такова была единственная цель, которую имела в виду палата перов, пригласив к себе Г. де Жирардена. К несчастью, верхняя палата, поступив слишком поспешно, начала процесс, между тем как ей следовало, и она действительно хотела произвести только следствие. Но, присовокупляя к этому, сие следствие не принадлежит ли специально к обязанностям избирательной палаты, и не она ли должна решить, в каких случаях, при ежедневных и постыдных обвинениях, которые со всех сторон падают на министерство, заслуживает ли оно оправдания или нет?“

— Из северных департаментов Франции и из Бельгии получают известия о понижении цен на хлеб, которые, как заключать можно, уже не повысятся.

А н г л и я.

Лондон, 8 Июня.

О пребывании Его Императорского Высочества Государа Великого Князя Константина Николаевича в Англии сообщаются еще следующие известия:

1-го Июня, Его Императорское Высочество завтракал, в 9 часов, с Ея Величеством Королевою и прогуливался с нею в саду Виндзорского Замка. К полудню, отправился на лошадиную скачку в Аскотт.

Первый приз, большую вазу, подаренную Е. В. Королевою, получила лошадь *Hero*, принадлежащая Джону Дею, известному в Англии за первого знатока в обучении скакунов.

В тот же день был великодушный обед у Королевы, в георгиевской зале, после которого начались танцы в ватерлоской галереи. Королева открыла бал с Великим Князем.

2-го Июня, после завтрака, принц Альберт показывал Его Императорскому Высочеству Георгиевскую Часовню. Королева прогуливалась в карете по Виндзорскому Парку до *Virginia-Water*. Великий Князь, принц Альберт, принц Георг Кембриджский и Герцог Веллингтон сопровождали Ея Величество. В замок возвратились в 7¼ час. по полудни.

Ея Вел. Королева, узнав, что этот день есть день тезоименитства Великого Князя, за обедом, провозгласила тост за здравие Его Императорского Высочества. Вечером был концерт.

3-го Июня, поезд отправился в Аскотт. Большая ваза, подаренная Императором, была выиграна той же лошадью, *Hero*, которая получила приз 1-го Июня.

Во время скачки, Великий Князь, с сопровождением Наследного Принца Саксен-Веймарского, ходил между зрителями, собравшимися, по случаю прекрасной погоды, в несметном множестве.

— После обеда, танцевали в галереи ватерлоской. Бал продолжался до 2 часов.

4-го Июня, после закуски (*lunchion*), Великий Князь простился с Королевою, и в 3½ часа отправился на Слоускую Станцию, вместе с наследными принцами и принцессою Саксен-Веймарскими и принцем Лукским. В 4 часа, Великий Князь прибыл в отель *Mivart*.

Принц Оскар шведский, прибывший в Лондон, сделал визит Великому Князю. Отдохнув несколько часов и пообедав в отеле, Его Императорское Высочество посетил на короткое время французский театр, и потом отправился в 9½ часов к леди Пемброк.

5-го Июня, все утро посвящено было предметам пользы и обучения. В 10½ часов, Великий

Dnia 14 czerwca.

Królowa Krystyna przybyła tu dzisiaj z Tulonu.

— W *Union Monarchique* piszą: „Wczoraj, w Izbie Deputowanych o niczem więcej nie mówiono jak tylko o sprawie P. Emila de Girardin, która z dnia na dzień przybiera groźniejszą postać, i doprowadzi, jak sądzimy nie bez zasady, do rzeczywistego politycznego przesilenia. Wielka ilość deputowanych, należących nie tylko do szeregów opozycji, ale też i do stronnictwa zachowawczego, kupując się w różnych gromadach, byli tego zdania, aby głośno wynurzyć niezbędną potrzebę przedsięwzięcia parlamentarnego śledztwa nad administracyjnem położeniem kraju. Niektórzy utrzymywali zresztą, że taki był własnie cel Izby Parów, pozywając przed kratki sądownicze P. Emila de Girardin. Na nieszczęście, Izba Wyższa, postąpiwszy na zbyt skwapliwie, rozpoczęła process, kiedy przeciwnie wypadało jej, i ona sama tego życzyła, wyprowadzić tylko śledztwo. Lecz, przydawali, azali to śledztwo nie należy specjalnie do obowiązków wyborczej Izby, i czyli nie ona sama powinna rozstrzygnąć, w terażniejszych okolicznościach, przy codziennych i hańbiących obwinieniach, które ze wszech stron padają na ministerstwo, czyli to ministerstwo zasługuje lub nie na uniewinnienie?“

— Nie tylko z północnej Francji, ale także i z Belgii nadechodzą doniesienia, że ceny zboża znacznie spadły i jak się spodziewać należy, więcej się nie podniosą.

A N G L I A.

Londyn, 8 czerwca.

O pobycie Jego Cesarzkiej Wysokości Xięcia Konstantego Nikołajewicza w Anglii czytamy jeszcze następujące szczegóły:

Dnia 1 czerwca, Jego Cesarzka Wysokość jadł śniadanie, o godzinie 9 ej, z Jej Kr. Mością i przechadzał się z nią w ogrodzie zamku Windsor. Około południa udali się na konne wyścigi do Ascott.

Pierwszą nagrodę, wielką wazę, darowaną przez Jej Kr. Mość, otrzymał koń *Hero*, należący do P. John Day, mającego w Anglii sławę najlepszego mistrza w ćwiczeniu wyścigowych koni.

Tegoż dnia był wspaniały obiad u Królowej, w sali Króla Jerzego, poczem nastąpiły tańce w galerii Waterloo. Królowa rozpoczęła bal z Wielkim Xięciem.

Dnia 2 czerwca, po śniadaniu Xiąże Albert okazywał Jego Cesarzkiej Wysokości kaplicę Króla Jerzego; poczem Królowa używała przechadzki w karecie w parku Windsor, aż do *Virginia-Water*. Wielki Xiąże, Xiąże Albert, Xiąże Jerzy Cambridge i Xiąże Wellington, towarzyszyli Jej Kr. Mości. Wrócono do zamku o godzinie 7¼ wieczorem.

Jej Kr. Mość dowiedziawszy się, że ten dzień jest dniem imienin Wielkiego Xięcia, wniosła, w czasie obiadu, toast za zdrowie Jego Cesarzkiej Wysokości. Wieczorem dany był koncert.

Dnia 3 czerwca, towarzystwo udało się do Ascott. Wielka waza, darowana przez N. Cesarza Wszech Rosyi, dostała się znowu temuż koniowi *Hero*, który otrzymał nagrodę 1-go czerwca.

Podczas wyścigów, Wielki Xiąże, w towarzystwie Xięcia dziedzicznego Sasko-Wejmarskiego, przechadzał się między widzami, którzy się tam z powodu pięknej pogody, w wielkiej ilości zgromadzili.

Po obiedzie, znowu tańczono w sali Waterloo. Bal trwał do godziny 2.

Dnia 4 czerwca, po przekasce (*lunchion*), Wielki Xiąże pożegnał się z Królową, i o godzinie 3½ udał się na stację Slows, wraz z dziedzicznymi Xiążętami i Xiężniczką Sasko-Wejmarską, jako też z Xięciem Lukki. O godzinie 4-jej, Wielki Xiąże przybył do hotelu *Mivarta*.

Xiąże Oskar szwedzki, który niedawno przyjechał do Londynu, odwiedził Wielkiego Xięcia. Wypocząwszy kilka godzin i zjadłszy obiad w hotelu, Jego Cesarzka Wysokość odwiedził na kilka chwil teatr francuzki, a potem udał się o godzinie 9½ do Lady Pembroke.

Dnia 5 czerwca, cały ranek został poświęcony przedmiotom pożytku i nauki. O godzinie 10½, Wielki Xiąże

Князь поѣхалъ къ инженеру, сэру Джону Ренни, который принялъ его на овоемъ заводу, гдѣ дѣлаются паровыя машины, близъ Блакфріарскаго Моста. Великій Князь пробылъ тамъ два часа, чтобы осмотрѣть обширное заведеніе во всѣхъ его подробностяхъ, которые не только были показываемы Его Императорскому Высочеству самимъ Ренни, но и объясняемы старшими мастерами разныхъ отдѣленій.

Послѣ того, Великій Князь посѣтилъ огромную пивоварню Барклая и Перкинса.

Въ половинѣ второго часа, заказанъ былъ завтракъ въ лондонской тавернѣ (*Bishopsgate-Street*, въ Сити), чтобы оттуда отправиться на Королевскій Монетный Дворъ. Великій Князь прибылъ туда въ половинѣ третьяго и провелъ цѣлый часъ въ разсматриваніи дѣлопроизводства при битіи золотой и мѣдной монеты и серебряныхъ медалей. При этомъ случаѣ была выбита медаль съ надписью, означающаго день посѣщенія Монетнаго Двора Его Императорскимъ Высочествомъ.

Въ 4½ часа, Великій Князь возвратился въ отель *Mart*. Отдохнувъ съ часъ, Его Императорское Высочество отправился верхомъ, чтобы оплатить визитъ принцу Оскару шведскому.

Въ 6½ часовъ, Великій Князь обѣдалъ у вдовствующей Королевы, которая послѣ того отправилась съ Нимъ въ Итальянскую Оперу на Конвентгарденскомъ Театрѣ, гдѣ давали оперу „*Акрция Борджиа*“. Пѣли г-жи Гриси и Альбони, гг. Маріо и Тамбурини.

6-го Іюня, Великій Князь присутствовалъ при богослуженіи въ церкви Россійскаго Посольства. Въ 5 часовъ, Его Императорское Высочество посѣтилъ Герцогиню Кентскую, накануне ея отъѣзда въ Германію; потомъ, въ сопровожденіи графа Гейдена, прогуливался пѣшкомъ въ Кенсингтонскомъ Саду.

Въ 8 часовъ, Великій Князь обѣдалъ у Герцога и Герцогини Кембриджскихъ. Между приглашенными къ столу особами находились: Герцогъ Веллингтонъ, Герцогъ Девонширскій, Адмиралъ Кодрингтонъ, Маркизъ д'Энгльси, лордъ Фицрой Соммерсетъ и генералъ сэръ Гарри Смитъ, снискавшій блистательную военную славу въ послѣднихъ походахъ остиндскихъ.

Вчера, по просьбѣ маркиза Лондондерри, желавшаго показать Великому Князю второй лейб-гвардейскій полкъ, состоящій подъ его начальствомъ, Его Императорское Высочество, въ мундирѣ, отправился въ казармы Регента Парка, гдѣ съ живымъ участіемъ осматривалъ поминутно полкъ.

Послѣ завтрака, Великій Князь поѣхалъ въ Сити, чтобы осмотрѣть лондонскую башню, послѣ того посѣтилъ церковь св. Павла и *Guildhall*, приемную залу, гдѣ происходили засѣданія лорда-мера.

Въ 7½ часовъ, лордъ Лондондерри давалъ обѣдъ въ честь Его Императорскаго Высочества. Въ числѣ гостей находились Герцогъ Веллингтонъ, Маркизъ д'Энгльси, лордъ Комбермеръ и высшіе офицеры второго лейб-гвардіи полка.

Послѣ обѣда, леди Лондондерри имѣла у себя многочисленное собраніе, въ которомъ, между прочимъ, присутствовали Ихъ Кор. Высочества Герцогиня Глостерская и Герцогиня Кембриджская.

(Изъ N. 269 J. de St. P.)

9 Іюня.

Принцъ Оскаръ Шведскій возвратился въ Портсмутъ и теперь осматриваетъ арсеналы, корабельныя верфи и другія примѣчательности.

— Въ обѣихъ палатахъ парламента разсуждали вчера о португальской интервенціи. Въ верхней палатѣ, гр. Элленборough прочелъ, изъ французскаго журнала, депешу къ принцу Жуанвилскому, въ коей правительство поручаетъ ему отправиться съ своею эскадрою въ Лиссабонъ. По сему поводу графъ спросилъ министровъ, приметь-ли принцъ, какъ старшій чинномъ, начальство надъ соединенными флотами? Маркизъ Ландсдоунъ отвѣчалъ на это, что хотя и извѣстно что Франція отправляетъ въ Португалію свои корабли, но не извѣстно кто ими будетъ командовать. Въ нижней палатѣ предложилъ этотъ вопросъ лордъ Бентинкъ, но лордъ Джонъ Россель отвѣчалъ на это, что флоты не будутъ соединены подъ команду одного начальника, и что адмиралу Паркеру предписано не принимать начальства ни надъ французскимъ, ни надъ испанскимъ флотами, хотя вѣроятно, что оба сін флота охотно будутъ слушать его совѣты. Что касается до принца Жуанвилскаго, то первый министръ былъ убѣжденъ, что онъ не отправится въ Португалію.

Jeżdзіł do inżyniera, Sir John Renni, który Go przyjmował w swoim zakładzie, gdzie się robią parowe maszyny, niedaleko mostu Blakfriar. WIELKI XIĄŻE zabawił tam dwie godziny dla obejrzenia obszernego zakładu we wszystkich szczegółach, które nie tylko były okazywane Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI przez samego Renni, ale też i objaśnione przez starszych majstrów różnych oddziałów.

Następnie, WIELKI XIĄŻE zwiedził olbrzymi browar Barclay'a i Perkins'a.

O godzinie pół do drugiej, zamówione było śniadanie w Tawernie Londyńskiej (*Bishopsgate-Street*, w City), aby udać się ztamtąd do Mennicy Królewskiej. WIELKI XIĄŻE przybył tam o godzinie pół do trzeciej i przepędził całą godzinę na oglądaniu procesu wybijania złotych i miedzianej monety, jako też srebrnych medali. Przy tej okoliczności wybity został medal z napisem, wyrażającym dzień zwiedzenia mennicy przez Jego CESARSKĄ WYSOKOŚĆ.

O godzinie 4½, WIELKI XIĄŻE wrócił do hotelu *Mivarta*. Wypocząwszy przez godzinę, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ udał się konno dla oddania wizyty Xięciu Oskarowi Szwedzkiemu.

O godzinie 6½, WIELKI XIĄŻE jadł obiad u Królowej wdowy, która potem udała się z Nim na Operę Włoską w teatrze Coventgarden, gdzie przedstawiono operę „*Lukrecja Borgia*“. Śpiewały Pani Grisi i Pani Abbou, oraz PP. Mario i Tamburini.

Dnia 6 czerwca, WIELKI XIĄŻE był obecnym na nabożeństwie w kaplicy Rossyjskiego poselstwa. O godzinie 5 ej, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ odwiedził Xiężnę Kent, w wigilią jej odjazdu do Niemiec; następnie, w towarzystwie H. Hajdena, przechadzał się pieszo w ogrodzie Kensington.

O godzinie 8-jej, WIELKI XIĄŻE jadł obiad u Xięstwa Cambridge. Między zaproszonymi znajdowali się: Xiąże Wellington, Xiąże Devonshire, Admirał Codrington, Margr. d'Anglesey, Lord Fitzroy Sommerset i Jenerał Sir Harry Smith, który okrył się znakomitą chwałą wojenną w ostatnich wyprawach w Indostanie.

Wczoraj, na prośbę Margr Londondery, który chciał okazać WIELKIEMU XIĘCIU drugi półk Lejb-gwardyi, zostający pod jego dowództwem, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ, w mundurze, udał się do koszar Parku Regenta, gdzie z żywym zajęciem oglądał półk pomieniony.

Po śniadaniu, WIELKI XIĄŻE udał się do City, dla obejrzenia Wieży Londyńskiej; poczem zwiedził kościół św. Pawła i Guildhall, salę do przyjmowania gości, gdzie się odbywają posiedzenia Lorda-Mera.

O godzinie 7½, Lord Londondery dawał obiad na cześć Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI. W liczbie gości znajdowali się: Xiąże Wellington, Margr. d'Anglesey, Lord Combermer i wyżsi oficerowie drugiego półku Lejb-gwardyi.

Po obiedzie, Lady Londondery miała u siebie liczne zgromadzenie, na którym, między innemi, znajdowały się Ich Królewskie Wysokości: Xiężna Gloucester i Xiężna Cambridge.

(Z N. 269 Journal de St. Petersbourg).

Dnia 9 czerwca

Xiąże Oskar Szwedzki wrócił do Portsmouth, a obecnie zajmuje się oglądaniem arsenałów, warsztatów okrętowych i innych osobliwości.

— W obu Izbach parlamentowych mówiono wczoraj o interwencji Portugalskiej. W Izbie Wyższej, Hr. Ellenborough odczytał z dziennika francuzkiego depeszę do Xięcia Joinville, w której rząd poleca mu, aby z flotą swoją odpłynął do Lizbony. Z tego powodu zapytał Ministrów: czy Xiąże, jako najstarszy oficer w stopniu, obejmie dowództwo nad połączonymi flotami? Margr. Lansdowne odrzekł na to, że wprawdzie mu wiadomo, iż Francya wysłała swoje okręty do Portugalii, ale nie wie, kto niemi dowodzić będzie. W Izbie Niższej zapytał o toż samo Lord Bentinck, ale odpowiedział mu Lord John Russell, że floty nie będą z sobą połączone pod rozkazami jednego wodza, owszem nawet polecono Admirałowi Parker, żeby nie przyjmował dowództwa, ani nad francuzką, ani nad hiszpańską flotą, lubo rady jego pewnie będą słuchane. Co się tyczy Xięcia Joinville, pierwszy Minister był pewny, że ma się udać do Portugalii.

— Въ *Observer* повторяютъ, что парламентъ будетъ закрытъ въ первой половинѣ Іюля и послѣ этого распущенъ, если какія либо непредвидѣнныя обстоятельства тому не воспрепятствуютъ.

11 Мая.

Во время происходившихъ вчера совѣщаній по проекту Г. Юма относительно интервенціи въ Португалію, парламенту предложены были по сему предмету бумаги, которыя составляютъ 377 страницъ. Въ *Times* сообщаютъ краткое извлеченіе изъ нихъ, которое однако заключаетъ мало новаго. Лишь только убѣдились, что силы португальской Королевы недостаточны для подавленія мятежа, тотчасъ замѣтили, что если Англія не приметъ участія въ этой борьбѣ, то или инсургенты одержатъ совершенную побѣду, или же Франція и Испанія доставятъ Лиссабонскому двору подкрѣпленіе, въ коемъ Англія отказала. То или другое англійскимъ правительствомъ признано неизбежнымъ, и оба случая найдены вредными для интересовъ Португаліи и Англіи.

— Въ верхнемъ парламентѣ лордъ Станлей предложилъ вопросъ: даны-ли англійскимъ правительствомъ инструкціи относительно поведенія съ португальскими пѣвниками, кои уже взяты, или еще будутъ взяты англійскою эскадрою? Лордъ Лансдоунъ отвѣчалъ, что пѣвники взяты эскадрою безъ всякихъ условій, но они притомъ не были подвергнуты никакимъ ограниченіямъ. За оимъ лордъ Станлей обвинялъ возобновить пренія относительно португальскихъ дѣлъ.

— Надежды на предстоящую жатву весьма благоприятны въ Ирландіи: кое гдѣ говорятъ о появившейся вновь картофельной болѣзни, но она, по видимому, есть единственное слѣдствіе того, что самыя сѣмена были поражены болѣзнію.

ГЕРМАНИЯ.

По извѣстію изъ Герцогства Гольштейнскаго, напечатанному въ *Journal de St. Peterbourg*, Его Императорское Высочество Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, утромъ 13-го Іюня, прибылъ съ своимъ семействомъ въ Киль и, посѣтивъ Герцога Гольштейн-Глюксбургскаго, изволилъ отправиться въ Гамбургъ по желѣзной дорогѣ, съ особымъ поѣздомъ.

Съ береговъ Эльбы, 9 Іюня.

По извѣстіямъ изъ Гамбурга, англійское правительство предполагаетъ сдѣлать изъ Гельголанды второй Гибралтаръ, а потому самому ключъ къ Германіи. Между прочимъ, тамъ устроена будетъ обширная гавань, въ коей могло бы помѣститься нѣсколько сотъ кораблей. Для сихъ огромныхъ предпріятій, назначено, будто бы, на первый случай 6,800,000 мар. (слишкомъ 2,550,000 руб. сер.).

— Во франкфуртскихъ журналахъ сообщаютъ слѣдующее извѣстіе изъ Оффенбаха, отъ 24 Мая: Возникшій загодъ предъ симъ, между нѣкоторыми членами Евреевъ здѣшняго города, проектъ празднованія Воскресенія, вмѣсто Субботы, и совершенія богослуженія на нѣмецкомъ языкѣ, приводится въ исполненіе стараніями нашего раввина, Д-ра Формштехера. Въ будущемъ Воскресеніи, по полудни, будетъ происходить первый религіозный обрядъ по сему проекту. Сіе новое учрежденіе будетъ имѣть благотворныя послѣдствія. Наши единовѣрцы убѣдятся въ томъ, что мы не хотимъ пзмѣнить вѣры, но только намѣрены сблизить ее съ практическою жизнію.

БЕЛЬГІЯ.

Брюссель, 12 Іюня.

Герцогиня Кентская и князь Лейнингенъ проѣхали чрезъ сію столицу въ Германію.

— Носится слухъ, что въ министерствѣ послѣдуетъ перемѣна. Нынішніе министры будутъ еще нѣкоторое время управлять дѣлами, впредъ до назначенія новыхъ, соотвѣтственно желанію новаго состава палаты. Въ палату представителей поступили 27 новыхъ членовъ.

ИТАЛІЯ.

Римъ, 28 Мая.

Съ нетерпѣніемъ ожидаютъ здѣсь обнародованія доклада, одобреннаго Папою на счетъ ревизіи фи-

— *Дziennik Observer* снова повторяетъ, что парламентъ будетъ замкнутъ въ первой половинѣ Іюля, а następnie rozwiązany, jeżeli nadzwyczajne okoliczności nie staną temu na przeszkodzie.

Дня 11 czerwca.

На odbytychъ wczoraj naradachъ nad wnioskiemъ P. Hume, względemъ interwencji w Portugalii, przełożone Izbie zostały w tymъ przedmiocie papiery, które tworzą akta z 377 stronie in folio złożone. *Times* udziela z nichъ krótki wyciąg, który jednakъ mało co nowego zawiera. Skoro się przekonano, że siły Królowej Portugalskiej nie są w stanie przytłumić powstania, widocznemъ było, że jeżeli Anglia nie wmięsza się do tej walki, powstańcy odnieśli by zupełne zwycięstwo, albo Francya i Hiszpania udzieliły by dworowi Lizbońskiemu wsparcie, którego Anglia odmówiła. Jedno lub drugie uważał rządъ angielski za nieuchronne i równie za szkodliwe takъ dla interesówъ Portugalii jakъ i Anglii.

— W Izbie Wyższej zapytałъ Lord Stanley, czy rządъ angielski udzieliłъ instrukcyę względemъ postępowania z jeńcami portugalskimi, których eskadra angielska zabierze lub jużъ zabrała? Lord Lansdowne odpowiedziałъ, że jeńcy bezъ żadnychъ warunkówъ dostali się w moc eskadry, ale też żadnymъ szczególnymъ ścieśnieniemъ nie ulegli. Później Lord Stanley zapowiedziałъ na dzień 15 mocą względemъ interesówъ portugalskichъ.

— Nadzieje przyszłychъ żniw w Irlandyi są bardzo optymistyczne; gdzieś tamъ mówią o zjawieniu się znowu choroby kartoflanej, ale ta zdaje się być skutkiemъ jedynie użytychъ do sadzenia chorobliwychъ kartofli.

НИЕМЦЫ.

Wedługъ wiadomości otrzymanychъ z księstwa Holsztyńskiego, umieszczonychъ w *Journal de St. Petersburg*, Jego Cesarska Wysokośćъ Cesarzевичъ Następca Tronu, rano d. 13-go czerwca, przybyłъ ze swoją rodziną do Kiel, i odwiedziwszy Xięcia Holsztyńskiego, raczyłъ udać się do Hamburga koleją żelazną, w oddzielnymъ pociągu.

Od brzegówъ Elby 9 czerwca.

Wedługъ doniesień z Hamburga, rządъ angielski zamierza z Helgolandy zrobić drugi Gibraltar, a temъ samemъ kluczъ do Niemiec. Między innemi, ma tamъ być zbudowany obszerny port, w którymъ by się kilkasetъ okrętówъ pomieścić mogło. Na te olbrzymie budowy przeznaczyć miało tymczasowemъ 6,800,000 markówъ cour. (przeszło 2,550,000 rub. sr.)

— *Dziennik Frankfortski* donosi z Offenbach, pod dnemъ 24 maja, co następuje: „Wszczęty przedъ rokiemъ przezъ pewną liczbę Izraelitówъ miasta tutejszego projektъ zaprowadzenia nabożeństwa w Niedziele, zamiastъ w Soboty i w języku niemieckimъ, urzeczywistnia się staraniemъ naszego Rabina, Dra Formstehera. W przyszłą Niedzielę po południu, odbędzie się pierwsza uroczystośćъ religijna. To nowe urządzenie będzie miało pomyślnie skutki. Nasi starowierni spółwyznawcy przekonują się, że nie chcemy religii obalać, ale tylko zastosować ją do życia praktycznego.“

БЕЛГІЯ.

Bruxella, 12 czerwca.

Xiężna Kent przejeżdżała przezъ tutejszą stolicę, z Xięciemъ Leiningen, udającъ się do Niemiec.

— Krąży tu pogłоска, że gabinetъ będzie zmieniony. Dotychczasowi Ministrowie będą jeszcze czas jakiśъ kierować sprawami rządu, nimъ Królъ wybierze osoby, któreby odpowiedziały życzeniomъ nowego składu Izby. Izba Reprezentantówъ otrzymała 27 nowychъ członkówъ.

ВОСНУ.

Rzym, 28 maja.

Z niecierpliwością oczekują tu na ogłoszenie zaleceń przezъ Papieża rewizji finansowego stanu klasztor-

rów i innych instytutów dobroczynnych w Państwie Ko-
ścielnem. Mniej zaludnione klasztory będą przeznaczone
na pomieszczenie różnych dykasteryi cywilnych, prze-
co skarb oszczędzi sobie rocznie przeszło pół miliona sku-
dów, wydawanych dotychczas na najem lokali dla władz
rządowych.

— W okólniku, który Kardynał Sekretarz Stanu Gizzi wydał w tych dniach względem aresztu za długi, zapewniono, że Ojciec św. już od dawna zajmuje się planem reformy prawa handlowego.

— Jutro odbędzie się tu uroczysty wybór Jenerała zakonu Kapucynów, przez członków tutejszego konwentu i deputowanych ze wszystkich zagranicznych prowincji. Oprócz Jenerała, obrany jeszcze będzie Prokurator Jeneralny i sześciu Definitorów. Pod względem tych wyborów wydał Papież bardzo mądre urządzenie. Definitorami bowiem mają być wybierani nie tylko sami Włosi, ale także i inni cudzoziemcy.

— Zapal dla Papieża rozciąga się nawet i do mieszkań-
ców przedmieścia Ghetto (zamieszkałego przez Żydów),
do czego przyczyniły się rozporządzenia Papieża, aby Ży-
dzi na równi z innymi obywatelami uważani byli. Przed
wyjazdem Ojca św. do Subiaco, w kościele św. Jana Late-
rańskiego odbył się uroczysty chrzest czworga Żydów:
trzech mężczyzn i jednej kobiety. Sam Ojciec św. ochrzcił
ich, bierzmował i po mszy św. dawał im komunie św.
Przy tej okazji miał Papież kazanie, które obrócone
było szczególnie do nowo-nawróconych, i które licznie
zgromadzonych słuchaczy aż do łez rzewnych wzruszyło.

— Wczoraj umarła tu małżonka Lorda Dudley Stuart, córka zmarłego Lucjana Bonapartego, a siostra przyrodnia Karola Bonapartego, Xięcia Canino, bawiącego obecnie w Anglii.

— Od 2-ich tygodni mamy tu upały dochodzące do 24 i 25 st. Reaum.

Dnia 1 czerwca.

Ojciec św. wrócił z Subiaco; lud tutejszy przyjmował go ze zwykłym zapalem. Podczas pobytu w Subiaco, nie tylko krajowcy, ale nawet tysiące Neapolitańczyków przybywało codziennie dla oglądania oblicza Jego Świątobliwości, obozując pod miastem na polu.

— Następca tronu Bawarski wyjechał dzisiaj, przez Monachium do Monachium, a wczoraj wieczorem miał posłuchanie pożegnalne u Jego Świątobliwości.

— Królowa Krystyna hiszpańska przybyła tu dziś z Neapolu.

— P. Castillo y Ayensa jeździł do Neapolu, dla powitania Królowej Krystyny, a onegdaj miał posłuchanie u Ojca g.w. w Subiaco.

— Statuta utworzonego przez Papieża nowego orderu Zasługi, który uważać należy za przywrócenie orderu Piusa IV, i którego Kawalerowie nosić będą nazwę *Pietisti*, już zostały przez Ojca św. podpisane; ogłoszenie ich nastąpi ma d. 16 czerwca, w rocznicę wstąpienia na tron Papieża.

— Monsignore Amici mianowany został Sekretarzem Rady (Concilium) Ministrów.

— W Bolonii urządzonym będzie filijalny bank tutejszego banku, którego potrzeba oddawna uznawana była.

— Deputowani z prowincyj zjadą się tu zapewne ku jesieni, i złożą życzenia kraju u stóp Stolicy Apostolskiej.

— Sejm pruski zajmuje bardzo tutejsze dzienniki.

— Miasto Camerino podało do Papieża prośbę o usunięcie Jezuitów od dalszego kierowania tamtejszemi szkołami.

H I S P A N I A.

Madryt, 2 czerwca.

Doia 30 maja, nadeszła tu konwencya, zawarta 21 w Londynie, w przedmiocie interwencyi w sprawie Portugalkiej, a nazajutrz, Prezes rady Ministrów, P. Pacheco, zawarł układ z Posłem Portugalskim, Hrabia Thomar, co do liczby wojsk wysłać się mających. Korpus posiłkowy hiszpański ma się składać z czterestu tysięcy ludzi. Uwiadomiono o tém natychmiast dwory: Londyński i Paryżki. Tymczasem nadeszła tu wiadomość, iż wojsko hiszpańskie przeszło Minho i zmusiło rokoszan Portugalskich

панскія войска, переправились черезъ Минью, и пригнали португальскихъ инсургентовъ снять осаду програницной крѣпости Валенсы. Повидимому, англійскій полковникъ, прибывшій изъ Лиссабона 26 Мая въ Туу, привезъ генералъ-капитану Галиціи депеши, по силѣ коихъ, онъ съ своимъ корпусомъ вступилъ въ предѣлы Португаліи.

— Третьяго дня министры отправились къ Королю въ Пардо, и были у него нѣсколько часовъ. Король рѣшился переѣхать на жительство въ Вאלладолидъ.

— Говорятъ, что между войсками ходить по рукамъ воззваніе, возбуждающее ихъ признать Короля своимъ самодержцемъ.

— Герцога Мира получилъ прощеніе и дозволеніе возвратиться въ Испанію. Ему возвращены всѣ титулы и чины, и назначена коммисія для разсмотрѣнія правъ его на конфискованныя его имѣнія.

— Папскій нунцій до сихъ поръ не вступилъ въ отправленіе своей должности и не принималъ посѣщенія членовъ дипломатическаго корпуса; онъ имѣлъ только конференцію съ председателемъ министровъ, и принималъ нѣкоторыхъ прелатовъ находящихся въ столицѣ.

— Королева купила недавно нѣсколько лошадей англійской породы; когда лошади сии приведены были во дворецъ, Е. В. приказавъ тотчасъ осѣдлать одну изъ нихъ, сѣла на нее, не дозволивъ прежде испытать. Всѣхъ удивляетъ ловкость Королевы въ верховной ѣздѣ.

— Королева послала къ намѣстнику Египта письмо о присылкѣ ей 20 арабскихъ верховыхъ лошадей.

— 19 Мая, въ Белагуэрѣ снова разстрѣляли 5 карлистовъ. Въ этотъ городъ прибыло 11 чел. съ оружіемъ, принадлежавшихъ къ карлистской шайкѣ, и потребовали распространія на нихъ амнистіи, которая и была имъ дана.

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 4 Іюня.

Опортская юнта подала англійскому консулу въ Оporto протестъ противъ насильственнаго овладѣнія инсургентскою эскадрою, состоящею изъ 12 кораблей. Проживающіе въ Оporto Англичане, опасаясь волненія жителей, бѣжали, въ числѣ 230 человекъ, на корабли, находящіеся на рѣкѣ Дуэро. Юнта успѣла сохранить порядокъ, хотя Сальданья, не смотря на перемиріе, двинулъ впередъ главную свою квартиру къ Григо, находящемуся въ двухъ миляхъ отъ Оporto, а испанскій отрядъ разбилъ войска юнты и прогналъ ихъ изъ Валенсы, причемъ послѣдніе лишились 100 человекъ убитыми.

— Тотчасъ по полученіи здѣсь извѣстія о пораженіи инсургентовъ, нанесенномъ имъ англійскимъ флотомъ, и о взятіи въ плѣнъ графа Дасъ-Антаса, англійскій адмиралъ Паркеръ вошелъ въ переговоры съ другимъ начальникомъ инсургентовъ, Виконтомъ Сада-Бандейрою, въ слѣдствіе коихъ наконецъ юнта постановила принять условія, предложенныя англійскимъ полковникомъ, Вильдомъ.

— Плѣнниковъ и корабли привезли, подъ конвоемъ, на рѣку Тагъ, послѣ чего первыхъ высадили въ окрестностяхъ крѣпости Санъ-Юліано, гдѣ они останутся подъ стражею англійскихъ морскихъ солдатъ, такъ какъ адмиралъ Паркеръ ни подъ какимъ видомъ не хочетъ выдать ихъ португальскому правительству, объявляя, что онъ будетъ держать ихъ до тѣхъ поръ, пока Донною Марією не будутъ исполнены условія, на коихъ Англія заключила интервенцію.

— Изъ Оporto сообщаютъ, что юнта, по взятіи ея эскадры, предоставила свободу герцогу Терсейрѣ, который въ продолженіе 8 мѣсяцевъ находился въ заключеніи.

до odstapіenіa od oblężenia twierdzy pogranicznęj Valenza. Zdaje się, że Półkownik angielski, który z Lizbony przybył przez Vigo dnia 26 maja do Tuy, przywiózł depesze kapitanowi Jeneralnemu Galicyi, na mocy których tenże wydał swym wojskom rozkaz wkroczenia do Portugalii.

— Zawezoraj udali się Ministrowie do Króla w Pardo i mieli z nim kilkogodzinną naradę. Król postanowił przenieść się na mieszkanie do Valladolid.

— Mówią, że pomiędzy wojskiem krąży odezwa, zachęcająca je do uznania Króla swoim jedynym władcą.

— Xiążę Pokoju otrzymał zupełne uwolnienie od winy, a oraz pozwolenie powrotu do Hiszpanii. Przywrócono mu tytuły i godności, i wyznaczono kommissyą, która ma rozpoznać jego prawa do dobr utraconych.

— Nuncjusz Papiezszy dotychczas nie rozpoczął swego urzędowania i nie przyjął odwiedzin innych dyplomatów; miał tylko naradę w swoim mieszkaniu z Prezesem Ministrów, i udzielił posłuchania niektórym prałatom, obecnym w stolicy.

— Królowa zakupiła niedawno kilka angielskich koni; gdy te przybyły, wybrała z nich najsiłniejszego i natychmiast dosiadła, nie dając go wprzód probować koniuszemu. Wszyscy podziwiają zrzeczność Monarchini w jeźdźeniu konno.

— Królowa udała się do Wice-Króla Egiptu z prośbą, aby jej przysłał 20 Arabskich koni wierzchowych.

— W Belaguer rozstrzelano znowu d. 19 maja 5 Karlistów. Do tegoż miasta przybyło 11 ludzi z bronią, którzy należeli do bandy karlistowskiej, i żądali dobrodziejstwa amnestyi, która im też udzieloną została.

PORTUGALIA.

Lizbona, 4 czerwca.

Junta Oportska podała Konsulowi angielskiemu w Oporto protestacyą, przeciwko gwałtownemu zabranіu eskaдры powstańców z 12 okrętów złożonej. Anglicy przebywający w Oporto, lękając się wzburzenia mieszkańców, schronili się w liczbie 230 ludzi na okręty, stojące na rzece Douro. Jednakże Juncie udało się utrzymać porządek, lubo Saldanha, pomimo zawieszenia broni, p sunął dalej główną kwaterę swoją aż do Grigo, o dwie mile od Oporto, a oddział hiszpański pobit wojsko Junty i odpędził je od Valenzy; przyczem ostatnie utraciło 100 ludzi w zabitych.

— Zaraz po nadejściu tu wiadomości o klęsce powstańców, zadanęj im przez flotę angielską, i o ujęciu Hr. Das Antas, Admirał angielski Parker zawiązał układy z drugim dowódcą powstańców, Wice Hr. Sa da Bandeira, w skutku których Junta postanowiła nareszcie przyjąć warunki, podawane jej przez Półkownika angielskiego Wylda.

— Zabraných jeńców i okręty przyprowadzono pod eskortą na Tag, a pierwsi wylądowali w okolicy twierdzy St. Juliao, gdzie zostają pod strażą angielskich żołnierzy morskich, gdyż Admirał Parker pod żadnym warunkiem nie chce ich wydać rządowi portugalskiemu, oświadczając, że ich zatrzyma dopóty, dopóki nie zostaną dopelnione przez Donnę Maryą warunki, pod któremi Anglia przyjęła udział w zbrojujęj interwencyi.

— Z Oporto donoszą, że Junta po zabranіu jej eskaдры, wypuściła na wolność Xięcia Terceiry, który od 8 miesięcy siedział tam w więzieniu.